

Umboðsmaður Alþingis
00 610

Ársreikningur 2021

Efnisyfirlit

Bls.

Áritun endurskoðanda	2
Skýrsla og áritun stjórnenda	3
Yfirlit um afkomu ársins	4
Efnahagsreikningur	5
Sjóðstreymisyfirlit	6
Skýringar	7 - 11

ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

Til forseta Alþingis

Álit

Ég hef endurskoðað meðfylgjandi ársreikning umboðsmanns Alþingis fyrir árið 2021. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnenda, yfirlit um afkomu ársins, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar sundurliðanir og skýringar.

Það er álit mitt að ársreikningurinn gefi glöggja mynd af afkomu umboðsmanns Alþingis á árinu 2021, efnahag 31.desember 2021 og breytingu á handbæru fé á árinu 2021, í samræmi við lög sem um stofnunina gilda.

Grundvöllur fyrir áliti

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla fyrir opinbera aðila. Ábyrgð mín samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér fyrir neðan. Ég er óháður umboðsmanni Alþingis í samræmi við settar siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og hef uppfyllt ákvæði þeirra. Ég tel að við endurskoðunina hafi verið aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit mitt á.

Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum

Stjórnendur skrifstofu umboðsmanns Alþingis eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um opinber fjármál og lög um ársreikninga. Stjórnendur eru einnig ábyrgir fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

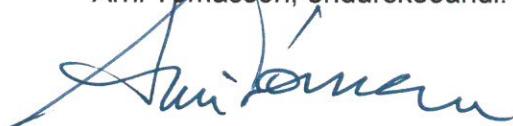
Markmið endurskoðanda er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit endurskoðandans. Nægjanleg vissa er mikil vissa, en ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla fyrir opinbera aðila muni uppgötva allar verulegar skekkjur, séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun míni er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla fyrir opinbera aðila og byggir á faglegri dómgreind og gagnrýni.

Endurskoðandi upplýsir stjórnendur umboðsmanns Alþingis um áætlað umfang endurskoðunarinnar og um mikilvæg atriði sem kunna að koma upp við endurskoðunina, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Kópavogi 30. maí 2022

Árni Tomasson, endurskoðandi.



Skýrsla og áritun stjórnenda

Umboðsmaður Alþingis er ríkisaðili í A-hluta sem starfar á grundvelli sérlaga. Hlutverk stofnunarinnar samkvæmt lögum er að hafa eftirlit með stjórnsýslu ríkis og sveitarfélaga.

Starfsemi stofnunarinnar fellur undir málefnavnið 01 og málaflokk 20 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Á árinu 2021 var ársveltan kr. 321,6 milljónir og afkoma kr. 15,5 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. 31,6 milljón í árslok og eignir samtals kr. 76,3 milljónir.

Ársverk hjá skrifstofu umboðsmanns Alþingis á árinu 2021 voru 16,9. Heildarlaunakostnaður að viðbættum launatengdum gjöldum nam kr. 265,6 milljónum.

Það er álit okkar að ársreikningur 2021 gefi glöggja mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjártöðu umboðsmanns Alþingis í samræmi við lög um opinber fjármál og lög um ársreikninga.

Forstöðumaður og rekstrarstjóri staðfesta hér með ársreikning umboðsmanns Alþingis fyrir árið 2021 með undirritun sinni.

Reykjavík, 30. maí 2022



Skúli Magnusson

Umboðsmaður Alþingis



Ingibjörg Þóra Sigurjónsdóttir

Rekstrarstjóri

Yfirlit um afkomu ársins 2021

	Skýr	2021	2020
Rekstrartekjur			
Framlag ríkissjóðs	2	318.000.000	294.200.000
Tekjufærsla frestaðra tekna	2	3.613.467	3.298.201
Rekstrartekjur samtals		321.613.467	297.498.201
Rekstrargjöld			
Laun og launatengd gjöld	3	267.840.811	274.170.886
Annar rekstrarkostnaður	4	34.681.797	34.155.737
Afskriftir	5	3.613.467	3.298.201
Rekstrargjöld samtals		306.136.075	311.624.824
Afkoma fyrir fjármagnsliði		15.477.392	(14.126.623)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtatekjur og gengishagnaður		58.417	0
Vaxtagjöld		(843)	(2.349)
		57.574	(2.349)
Afkoma ársins		15.534.966	(14.128.972)

Skýringar með ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2021

	Skýr	31.12.2021	31.12.2020
Eignir			
Fastafjármunir	6		
Áhöld, tæki og búnaður		14.061.268	15.828.557
Aðrar eignir		880.000	880.000
Fastafjármunir samtals	14.941.268	16.708.557	
Veltufjármunir			
Viðskiptakröfur við tengda aðila	7	57.140.387	47.183.212
Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður	8	533.058	950.234
Handbært fé		3.472.264	2.451.036
Veltufjármunir samtals	61.145.709	50.584.482	
Eignir samtals	76.086.977	67.239.039	
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé	9		
Hrein eign		31.627.966	16.093.000
Eigið fé samtals	31.627.966	16.093.000	
Skuldir			
Skammtímaskuldir:			
Viðskiptaskuldir		918.335	680.176
Ýmsar skammtímaskuldir	10	25.374.540	33.340.260
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	11	18.166.136	17.179.603
Skuldir samtals	44.459.011	51.200.039	
Eigið fé og skuldir samtals	76.086.977	67.293.039	
Aðrar upplýsingar	12		

Skýringar með ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstreymsfirlit ársins 2021

	Skýr	2021	2020
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins	15.534.966	(14.128.972)	
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	5 3.613.467	3.298.201	
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	2 (3.613.467)	(3.298.201)	
	15.534.966	(14.128.972)	
Breyting rekstrartengdra eigna og skulda:			
Viðskiptakröfur við tengda aðila	(9.957.175)	7.822.052	
Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður	417.176	(82.118)	
Skammtímaskuldir að frádreginni frestuun tekjufærslu	(7.727.561)	3.315.267	
	(17.267.560)	11.055.201	
Handbært fé (til rekstrar) / frá rekstri	(1.732.594)	(3.073.771)	
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	6 (1.846.178)	(3.738.745)	
	(1.846.178)	(3.738.745)	
Fjármögnumnarhreyfingar			
Fjárfestingarframlag	2 4.600.000	4.600.000	
	4.600.000	4.600.000	
Hækjun (lækkun) á handbæru fé			
Handbært fé í byrjun árs	1.021.228	(2.212.516)	
	2.451.036	4.663.552	
Handbært fé í árslok	3.472.264	2.451.036	

Skýringar með ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstreymsfirlits.

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál nr. 123/2015, en samkvæmt þeim gilda lög um ársreikninga nr. 3/2006. Auk þess er tekið mið af ákvörðunum reikningsskilaráðs ríkisins, sem skipað er í samræmi við ákvæði 63. gr. laga um opinber fjármál, ákvæða í IPSAS (International Public Sector Accounting Standards) auk reglugerðar um framsetningu og innihald ársreikninga nr. 696/2019 eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins.

Við skráningu viðskipta er stuðst við kostnaðarverðsreglu. Um mat á virði eigna, skulda, tekna og gjalda gilda viðeigandi lagafyrirmæli og almennar reikningsskilareglur.

Innlausn tekna

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Vaxtatekjur af almennum bankainnstæðum færast hjá ríkissjóði.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Ef eignar er aflað á verði sem vikur verulega frá gangvirði, er viðkomandi eign færð við gangvirði í efnahagsrekningi og mismunurinn til tekna eða gjalda í yfirliti um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsdegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður 3-10 ár

Aðrar eignir óafskrifnað/10 ár

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Hagnaður eða tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söludegi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalðs er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað að hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Skýringar, frh.

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess er fært í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Skuldir

Skuldir aðrar en frestun tekjufærslu fjárfestingaheimilda eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Um frestun tekjufærslu fjárfestingaheimilda er vísað til skýringar nr. 11.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar eru ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs.
Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.

Samanburðarfjárhæðir

Þar sem við á hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Sundurliðanir og skýringar

2 Tekjufærsla fjárveitinga

	2021	2020
Heildarfjárveiting á fjárlögum	322.600.000	298.800.000
Fjárveiting til fjárfestinga, færð á frestaðar tekjur sjá skýringu nr. 11	(4.600.000)	(4.600.000)
Tekjufærsla fjárveitinga til rekstrar	318.000.000	294.200.000
Reiknuð tekjufærsla frestaðra tekna	3.613.467	3.298.201
	<u>321.613.467</u>	<u>297.498.201</u>

Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og uppsafnaða stöðu í árslok:

	Fjárveiting til rekstrar	Fjárveiting til fjárfestinga	Fjárveiting samtals
Fjárveiting ársins samkvæmt fjárlögum og fjáraukalögum	318.000.000	4.600.000	322.600.000
Uppsöfnuð staða fjárveitinga í upphafi árs (umframráðstafað)	16.093.000	471.046	16.564.046
Ráðstöfun fjárveitinga á árinu til rekstrar/til fjárfestinga	(302.465.034)	(1.846.178)	(304.311.212)
Uppsöfnuð staða fjárveitinga í lok árs (umframráðstafað)	<u>31.627.966</u>	<u>3.224.868</u>	<u>34.852.834</u>

3 Laun og launatengd gjöld

	2021	2020
Laun	225.864.243	221.622.057
Orlof, breyting	(7.966.720)	4.574.734
Launatengd gjöld	47.746.535	45.843.241
Starfsmannakostnaður	2.196.753	2.130.854
	<u>267.840.811</u>	<u>274.170.886</u>
Meðalfjöldi stöðugilda	16,9	17,3

4 Annar rekstrarkostnaður

	2021	2020
Húsnaðiskostnaður		
Viðhald, aðkeypt vinna og efni	2.714.904	931.608
Leigugjöld	913.780	729.030
Fasteignagjöld	5.038.832	5.164.700
Öryggisgæsla	1.985.885	1.879.426
Rafmagn og hiti	1.138.266	1.139.925
Ræsting og hreinlætisvörur	331.693	1.408.856
Tryggingar	170.077	167.911
Aðrar rekstrarvörur	413.780	94.134
	<u>12.707.217</u>	<u>11.515.590</u>

Skrifstofukostnaður

Aðkeypt sérfræðipjónusta	2.118.159	3.608.497
Önnur aðkeypt þjónusta	998.656	347.380
Hugbúnaður og rekstur upplýsingakerfa	8.071.745	6.292.821
Viðhald og endurnýjun áhaldar og búnaðar	855.046	870.161
Símakostnaður og afnotagjöld	1.339.692	1.348.799
Bækur, blöð, ritföng og rekstrarvörur	2.170.993	2.448.700
Auglýsingar, útgáfa og kynningarstarfsemi	401.565	255.676
Ferðakostnaður	0	620.974
Fundir, ráðstefnur og námskeið/(endurgreitt)	(295.449)	351.237
Aðkeyptur akstur	837.411	467.625
Fæðiskostnaður	3.747.635	4.195.316
Móttaka gesta og gjafir	73.476	50.280
Pósburðargjöld	890.151	915.064
Þvottur, grímur og sorphreinsun	412.860	662.564
Annar skrifstofukostnaður	352.640	205.053
	<u>21.974.580</u>	<u>22.640.147</u>
Annar rekstrarkostnaður samtals	<u>34.681.797</u>	<u>34.155.737</u>

Sundurliðanir og skýringar, frh.

5 Afskriftir	2021	2020
Áhöld, húsgögn, skrifstofuvélar o.b.h.	3.613.467	3.287.774
Sölutap og úreltar eignir	0	10.427
	3.613.467	3.298.201

6 Varanlegir rekstrarfjármunir	31.12.2020	31.12.2020
---------------------------------------	-------------------	-------------------

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:		
Áhöld, tæki og búnaður	14.061.268	15.828.557
Aðrar eignir	880.000	880.000
	14.941.268	16.708.557

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2021:

	Áhöld, tæki og búnaður	Aðrar eignir	Samtals
Staða 1.1.2021	28.002.916	909.800	28.912.716
Viðbætur á árinu	1.846.178	0	1.846.178
	29.849.094	909.800	30.758.894
Afskriftir 1.1.2021	12.174.359	29.800	12.204.159
Afskrift ársins	3.613.467	0	3.613.467
	15.787.826	29.800	15.817.626
Staða 31.12.2021	14.061.268	880.000	14.941.268

7 Viðskiptakröfur við tengda aðila	31.12.2021	31.12.2020
---	-------------------	-------------------

Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.		
Kröfur á tengda aðila greinast þannig:		
Viðskiptareikningur við ríkissjóð	57.305.754	47.285.323
Viðskiptareikningur við ríkisaðila í A-hluta ríkissjóðs	(165.367)	(102.111)
	57.140.387	47.183.212

8 Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður	31.12.2021	31.12.2020
--	-------------------	-------------------

Fyrirframgreiddur kostnaður	57.537	374.609
Virðisaukaskattskrafa	475.521	575.625
	533.058	950.234

9 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárréikningum

Hrein eign	2021	2020
Jöfnuður 1.1.	16.093.000	30.221.972
Afkoma ársins	15.534.966	(14.128.972)
Jöfnuður 31.12.	31.627.966	16.093.000

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eigin fjár yfir á næsta ár er háð samþykki fjármála- og efnahagsráðuneyts. Er þar byggt á reglum sem ráðuneytið setur út frá 30. gr. laga um opinber fjármál og að höfðu samráði við viðkomandi stofnun. Niðurstaðan verður birt í séryfirliti með ríkisreikningi.

Sundurliðanir og skýringar, frh.

10 Ýmsar skammtímaskuldur	31.12.2021	31.12.2020
Ógreitt orlof	25.369.519	33.336.239
Ógreidd laun	5.021	4.021
	25.374.540	33.340.260

11 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sinu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignanna í formi afskrifta. Til mótvægis við eignfærsluna er færður liður, Frestun tekjufærslu fjárfestingsheimilda, sem endurspeglar fjármögnun ríkisins á viðkomandi eignum, að viðbættri ónýtrri fjárveitingu en að frádregnu því sem ofnýtt hefur verið. Skuldaliður þessi færst til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða fellur niður við sölu þeirra, nema sölulandvirðið verði notað til endurfjárfestingar.

	31.12.2021	31.12.2020
Fjárhheimild til fjárfestinga sem búið er að nýta	14.941.268	16.708.557
Ónotuð fjárfestingsheimild í árslok	3.224.868	471.046
Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga	18.166.136	17.179.603

	Nýtt fjárveiting til fjárfestinga	Ónýtt(ofnýtt) fjárveiting	Samt. frestun tekjufærslu
Staða 1.1.2021	16.708.557	471.046	17.179.603
Fjárveiting til fjárfestinga skv. fjárlögum	0	4.600.000	4.600.000
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	1.846.178	(1.846.178)	0
Reiknuð tekjufærsla frestaðra tekna	(3.613.467)	0	(3.613.467)
	14.941.268	3.224.868	18.166.136

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2021 munu kr. 3,4 milljónir koma til tekna á árinu 2022.

12 Aðrar upplýsingar

Húsnaði

Samkvæmt ákvörðun Alþingis hefur umboðsmaður Alþingis afnot af húsnæðinu Templarasund 5, Reykjavík vegna starfsemi sinnar án sértaks endurgjalds, en tekur að sér allan rekstrarkostnað tengdan húsnæðinu.

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert skuldbindandi þjónustusamninga um rekstur og vörslu hugbúnaðarkerfa, ótimabundið. Árlegar greiðslur vegna þjónustusamninga nema um 1,8 milljónum króna.

Veðsetningar

Engar veðsetningar eru áhvilandi á eignum stofnunarinnar í árslok 2021.

Veittar ábyrgðir

Stofnunin hefur ekki gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Öfnislegar eignir

Vegna ákvæða í lögum um ársreikninga um að óheimilt sé að eignfæra áður gjalfþærðar óefnislegar eignir, eru óefnislegar eignir sem stofnað var til fyrir 1.1.2017 ekki færðar til eignar við innleiðingu á LOF. Óefnislegar eignir stofnunarinnar felast í ýmsum hugbúnaði og lausnum þeim tengdum.

Lifeyriskuldbindingar

Lifeyriskuldbindingar eru áhvilandi vegna númerandi og fyrrverandi starfsmanna skrifstofu umboðsmanns Alþingis.

Þessar lifeyriskuldbindingar eru færðar hjá ríkissjóði fyrir allar ríkisstofnanir í A-hluta.

Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningsskiladag sem hafa áhrif á frjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.